

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Marii Mercatoris S. Augustino Æqualis Opera Quæcumque Extant

[Complectens Ea Quæ Ad Hæresim Nestorianam Spectant]

Marius <Mercator>

Parisiis, 1673

Caput I. Quid est Christus?

urn:nbn:de:hbz:466:1-14215

CAPUT I.

Quid est Christus?

ΤΟ Χριστός ὄνομα οὔτε ἐξου δυνάμιν ἔχει, οὔτε μίω πάλιν οὐσίας, ὅ, τί ποτέ ἐστὶ σημασία· καθάπερ ἀνθρώπος, καὶ ὡς αἰθέρης, ἢ ἵππος, ἢ βοῖς. πρῶτος μάλιστα ὁ μᾶλλον ἐκρυμμένου παρὰ τὰ πρῶτα δηλωσιν. Ἐπειδὴ μὲν ἐξέλοντο τῶν ἀρχαιοτέρων ἄνθρωποι, κατὰ γὰρ τὸ Θεῶν ὁ πνευματικὸς δικαίως, καὶ σὺν θεῶν βασιλείας ἡ δὲ ἡ χεῖρας ἀδελφίαι ἐξέλοντο δὲ ἔοι παρὰ φηταὶ νοητὰς τῶν ἀγίων πνεύματι, ὥστε ἔστιν οὕτως ὀνομαζέσθαι Χεῖρας. Ἰακώβου γὰρ ὁ μακάριος Δαβὶδ ἐκ πατρὸς σου τὸ Θεοῦ, καὶ φησὶ· Μὴ ἀπειθεῖς τῶν Χεῖρας μου, καὶ ἐν τῆς παρὰ φητας μὴ πομπάζεσθε. Φησὶ ὅτι ὁ παρὰ φητας Ἀβελκὸς· Εξήλθες εἰς Γαλιλαίαν καὶ εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν Χεῖρας σου.

Ἐπὶ δὲ γὰρ τῶν πρῶτων ἡμεῶν Γαλιλαίος Χεῖρας, χεῖρας μὲν ἡμεῶν φαμεν. πάλιν οὔτε συμβολικῶς, ὡς ἡμεῶν, δρακόντιον, οὔτε μίω τῶν ὡς ἐν γαλιλαίᾳ τῆς παρὰ φητικῆς· ἀλλ' ὡς ἐν ἐκείνῳ, ἢ ὡς ἐν γὰρ τῶν παρὰ φητικῶν νοουμένων παρὰ φητικῶν τῶν Γαλιλαίων ἀφ' ἑαυτοῦ παρὰ φητικῶν, ὁ ποῖον ἡμεῶν φαμεν, καὶ ὡς Κίβρις τῶν Περσῶν τε καὶ Μήδων βασιλευσάντων, ὅς κατεγράτουν τῆς Βαβυλωνίων, παρὰ φητικῶν εἰς τὸ πρῶτον τῶν πρῶτων ἰσχυρὸς Θεοῦ. Εἴρηται γὰρ, οὕτως λέγει κύριος τῶν Χεῖρας μου Κύριος, ὁ ἐκ παρὰ φητικῶν δόξιας, καὶ οἱ γὰρ ἐδωλοδότης ὑπαρχῶν ἀπὸρ, ὠνόμασται Χεῖρας, ἀφ' ὅσων οἱοῦνται χεῖρας παρὰ φητικῶν βασιλεία τῆς ἀδελφίας ἡμεῶν παρὰ φητικῶν τε παρὰ φητικῶν Θεοῦ καὶ κατὰ ἀπὸρ ἡμεῶν τῶν Βαβυλωνίων.

Ἐκείνο ὅ μάλιστα ἐπὶ γὰρ, ἀφ' ὅσων ἐν Ἀδάμ παρὰ φητικῶν, βασιλευσάντων καὶ πρῶτων ἡμεῶν ἀπὸρ, ἀπὸρ τῆς ὁ πνεύμα τοῦ ἀγίου, ἔστι γὰρ τῆς αὐτῆς ἐνεκα τῆς ἀπὸρ ἐν πρῶτῳ καὶ ἑξῆς ὁ πάλιν ἡμεῶν Θεοῦ, παρὰ φητικῶν ἐν γαλιλαίᾳ ἡμεῶν ἀφ' ἑαυτοῦ δυνάμιν πνεύματος· ἐκείνο παρὰ φητικῶν ὁ μονογενὴς Θεοῦ λόγος, ἀφ' ὅσων τῆς ἐπὶ γὰρ ἡμεῶν μετὰ τῆς σαρκός, εἶτα γὰρ ἡμεῶν ἀμείβεται ἡμεῶν, ἵνα ἐν αὐτῷ τε ἔστι μόνος τῆς αἰαμείβεται αὐτῆς ἀφ' ἑαυτοῦ, ἢ αἰθέρου φύσεως παρὰ φητικῶν καὶ παρὰ φητικῶν τῶν πρῶτων ἀγίων,

CHRIStI nomen nec definitionis vim obtinet, nec cujuspiam substantiam, qualis sit, significat, sicut forte homo, aut equus, aut bos; sed rei magis, quæ in aliquo agatur, habet significationem: oleo namque ungebantur quidam superiorum, juxta quod Deo tunc temporis placebar, & signum regni illis erat unctio. Ungebantur autem & Prophetæ insensibiliter Spiritu sancto, ut inde quoque nominarentur Christi. Denique beatus David psallit ex persona Dei, & ait: *Nolite tangere Christos meos, & in Prophetis meis nolite malignari.* Ait autem & propheta Habacuc: *Existi ad salutem populi tui, ut salvares Christos tuos.*

In Christo autem omnium salvatore unctioem quidem factam esse dicimus: ceterum neque symbolicam, quasi oleo factam, nec quasi in gratia propheticam; sed nec illam, quæ intelligitur fieri ad perfectionem alicujus hujusmodi negotii, qualem factam esse dicimus in Cyro Persarum & Medorum rege. Contra Babylonios enim ille duxit exercitum, instigante ipso in id Deo omnipotente. Dictum est enim: *Hæc dicit Dominus Christo meo Isai. 45. v. 1. Cyro, cuius apprehendi dexteram.* Atqui ille vir, cum esset idolorum cultor, nominatus est Christus, ideo quod quasi unctus est in regnum, caelesti suffragio, & ordinatus est a Deo, ut Babylonem vehementer expugnaret.

Illud autem magis de Christo. Quoniam enim propter Adæ prævaricationem, & spiritus ab humanitate discesserat, ob eamque causam in malis omnibus illa versabatur, opus autem erat, ut rursus per Dei misericordiam in pristinum revocata, Spiritum mereretur: homo factum est unigenitum Dei Verbum, & cum terreno corpore terrenis apparuit. Fuit etiam liberum a peccato, ut & in ipso, & in eo solo, innocentia laudibus natura hominis coronata, Spiritu sancto ditaretur.

Ec ij

ac sic reformaretur ad Deum per sanctificationem. Transi enim ad nos quoque gratia cepta a Christo, qui est nobis primogenitus; idque nos docens beatus David psallit ad Filium: *Dilexisti iustitiam & odisti iniquitatem, ideo unxit te Deus tuus oleo letitiae.*

Ps. 44. v. 6.

Unctus est igitur exemplo nostro Filius innocentiae laudibus, & ut ante dixi, in ipso natura hominis illustrata, & digna jam fortiri Spiritum sanctum, jam non discessurum, sicut antea, sed mansurum magis in ipsa. Ideoque scriptum est, quod descendit in eum Spiritus, & mansit super ipsum. Dicitur ergo Christus Dei Verbum, quod propter nos, & nostri similis homo est factum, & in servi forma: & vngitur quidem humane, secundum carnem; vngit autem divine suo Spiritu eos, qui in ipsum credunt.

Ioan. 1. v. 31.

ἀναμνηστικῆ τε οὕτω τῶς Θεοῦ δι' ἀγα-
σμοῦ. Ἀφ' ἧσ' ὅσ' οὕτω ἔστι ἡμῶν ἡ χρι-
στὸς, ἀφ' ἧσ' ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς
καὶ τῶν διδασκῶν ἡμῶν ὁ
μακάρων. Ἐξ ἧσ' ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς
πῶς διανοηθῶμεν, καὶ ἐπισησῶμεν ἀδικίας.
Ἀφ' ἧσ' ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς
ἀγαλλιάσας.

Κεῖται ἐν ἡμῶν καὶ ἡμῶν ἀνθρώπων
ὁ υἱὸς, ὅς ἐστι τῆ ἀναμνηστικῆς ἐπισημῶν, ὡς ἐπι-
μῶν· ἐκλεξαμεν ἡμῶν ἐν αὐτῷ τῷ ἀν-
θρώπου φύσας, ἀλλ' ἡμῶν τῆ ἡμεῶν τῆ
ἡμεῶν μεταξὺ τῆ ἀγίου πνεύματος· οὐκ
ἀποποιήσας ἐπὶ κατὰ καὶ ἐπὶ ἀντι-
λογισμῶν ὅ μᾶλλον αὐτῆ. Ἐπισημῶν καὶ
ἡμεῶν, ὅτι κατέστη μῶν ἐπὶ Χριστῷ ὁ
πνεύμα, μεμῶνκε ὅ ἐπὶ αὐτῶν. λέγει ἡμεῶν
Χριστὸς ὁ τῷ Θεοῦ λόγος ὁ δὲ ἡμῶν καὶ κατὰ
ἡμῶν ἀνθρώπων, καὶ ἐπὶ τῷ δούλου μορφή.
καὶ ἡμεῶν μῶν ἀνθρώπων καὶ τῆ ἡμεῶν·
ἡμεῶν ὅ ἡμεῶν τῷ ἰδίῳ πνεύματι ὅς ἐστι
αὐτῶν πατρῴος.

CAPUT I I.

Qualiter intelligi debeat Emmanuel.

EMMANUEL nominatur Deus Verbum, quod abrahæ semen apprehendit, & similiter ac nos participavit carni & sanguini. Interpretatur autem Emmanuel, nobiscum Deus. Confitemur autem, nobiscum fuisse Dei Verbum, non localiter: in quo enim loco non est Deus, qui implet omnia? Nec quod adesse nobis conspicitur auxilii ratione; dictum est enim hoc modo ad JESUM Filium Nave: *Et sicut eram cum Moysè, ita ero & tecum.* Sed quod factum est in nostris, id est, in humanitate, non derelicta sua natura: inconvertibile est enim natura Dei Verbum.

Hebr. 2. v. 14.

Is. 1. v. 5.

Ibidem.

Baruch. 3. v. 38.

Ceterum quam ob causam, cum plane dicatur ad JESUM Filium Nave, quod sicut eram cum Moysè, sic ero tecum, non est tamen nominatus, Emmanuel? Ipsa autem ratio est: etsi enim cum aliquo sanctorum fuisse dicatur; non tamen nobiscum factum esse dicimus Deum Verbum, nisi eo tempore, quo juxta quod dicit Baruch, *in terra visus est, & inter homines conversatus est, & omnem viam inveniens disciplina, & dans eam Jacob puero suo, & Israel dilecto a se: ipse est enim Deus noster,*

& non comparabitur alius ad eum. Quantum enim ad Dei naturam pertinet, nondum erat nobiscum; multum enim interest inter deitatem & humanitatem; & ingens est nimis differentia naturarum. *Ὅσον μῶν ὅδ' ἡμεῶν ἐστὶ τῷ Θεοῦ κατὰ φύσιν, οὐκ ἔστι μῶν ἡμῶν ἀσύληκτον ὅδ' ὁ μεταξὺ ἡμεῶν καὶ ἀνθρώπων· ἔστι πολλὴ ἡ ἀγῶν τῶν φύσεων ὅσον ἡ ἀφ' ἧσ' ἡμεῶν.*

Ideoque divinus David ad * proximitatem mysticam, Deum Verbum, quod nondum ad nos venerat, vocabat, dicens in spiritu: *Ob quid, Domine, discessisti longe?* Ergo jam non discessit, sed nobiscum fuit, qui cum mansisset, id quod erat, apprehendit Abraham semen, ut dixi; accepit autem etiam servi formam, & conspectus homo in terra est.

Christus vero & Emmanuel eundem nobis filium designant, partim quia unctus est more nostro, * humanae hominis naturae spiritum accipiens, ut in se ipso & primo. Positus est enim primordium generis, rursus ipse vngens, ut Deus, Spiritu sancto eos, qui in se credunt: partim,

* unionem at distinctam

Is. 10. v. 1.

* humana natura spiritum accipiente in ipso, ut primo